

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4000/23
5.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светланае Павић, председника већа, Александре Лековић и Сање Кнежевић Јојић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Живковић, адвокат из Смедеревске Паланке, Светог Саве бр.14, против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Јовичић, адвокат из Смедеревске Паланке и ВВ из ..., ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани, Судска јединица Смедеревска Паланка П 844/22 од 31.3.2023. године, исправљене решењем истог суда П 844/22 од 8.1.2025. године, у седници већа одржаној дана 5.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица Смедеревска Паланка П 844/22 од 31.3.2023. године, исправљена решењем истог суда П 844/22 од 8.1.2025. године, у делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за утврђење да преко досуђеног удела од 1/3, па до траженог удела од 1/2 идеалних делова, представља заоставштину пок. ГГ, бивше из ..., по основу стицања у заједничкој имовини са туженим ББ, на објектима изграђеним на кат. Парцели ... уписаној у лист непокретности број ... КО ... – ... и то старој стамбеној згради, приземном објекту, укупне површине 53,40 м2, старој штали, укупне површине 13,10 м2, новој стамбеној згради са приземљем и једним спратом укупне површине 304 м2, гаражи укупне површине 56,16 м2 и бунару са унутрашњим пречником од 86 цм, дубине 20 метара, што би тужени били дужни да признају и трпе да се наведени удео на описаним непокретностима расправи као заоставштина пок. ГГ.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, **као неоснован**.

Образложење

Изреком побијане пресуде, исправљене решењем од 8.1.2025. године, у ставу првом, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено је да заоставштину

пок. ГГ, бивше из ..., по основу стицања у заједничкој имовини са туженим ББ чини удео од 1/3 на следећим непокретностима: објектима изграђеним на кат. Парцели ... уписаној у лист непокретности број ... КО ... – ... и то старој стамбеној згради, приземном објекту, укупне површине 53,40 м², старој штали, укупне површине 13,10 м², новој стамбеној згради са приземљем и једним спратом укупне површине 304 м², гаражи укупне површине 56,16 м² и бунару са унутрашњим пречником од 86 цм, дубине 20 метара, што су тужени ББ и ВВ, уз тужиоца једини законски наследници сада пок. ГГ из ..., дужни да признају и трпе да се наведени удео на описаним непокретностима расправи као заоставштина пок. ГГ, док је преко досуђеног удела од 1/3, па до траженог удела од 1/2 на наведеним непокретностима, тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом другим изреке пресуде, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да заоставштину пок. ГГ, по основу стицања у заједничкој имовини са туженим ББ, чини удео од 1/2 на кат. Парцели ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ... – ..., грађевинско земљиште, укупне површине 94,45 ари, а која се састоји од земљишта под зградом и другим објектом, површине 1,99 ари, земљишта под зградом – објектом површине 0,66 ари, њиве треће класе површине 60,45 ари и воћњака треће класе површине 27,35 ари. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да заоставштину пок. ГГ, бивше из ..., по основу стицања у заједничкој имовини са туженим ББ чини удео од 1/6 на кат. Парцели ..., уписаној у лист непокретности број ... КО ..., њива пете класе, у потесу "...", укупне површине 80,35 ари, што би тужени, као једини потенцијални законски наследници пок. ГГ били дужни да признају и трпе да се наведени део на описаним непокретностима расправи као заоставштина покојне ГГ. Ставом четвртим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у одбијајућем делу става првог изреке, како то произилази из навода жалбе, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба поступка из тачке 12 истог члана, на коју се неосновано жалбом тужиоца указује, с обзиром на то да је првостепени суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени ББ је био у браку са сада пок. ГГ од 1965. до 2001. године, када је ГГ преминула. Током брака су добили двоје деце, синове АА, овде тужиоца и ВВ, овде туженог. Пре закључења брака, Уговором о поклону и раскиду заједнице живота и рада, закљученим дана 26.12.1962. године, између ДД, као поклонодавца и ЂЂ и ББ, овде туженог, као поклонопримаца, ДД

поклонио је синовима БЂ и ББ по 1/2 кат. Парцеле ... КО ..., укупне површине 1.91,81 хектар, а уговором је истовремено констатовано да се раскида заједница живота, тако што ће од тренутка закључења уговора свако од њих живети у посебном домаћинству и радиће засебно за свој рачун. На тако стеченом земљишту, кат. Парцели ... КО ... – ..., саграђена је стара стамбена зграда 1964. године, а касније, током трајања брака туженог ББ са сада покојном ГГ, бетонирана је једна соба. Стара штала је саграђена 1964. године, с тим што је касније, током трајања брака преграђена, тако што се у једној просторији налази фуруна, а у другој магаза, све са засебним улазом. Након тога је, 1972. године, изграђена нова стамбена зграда, гаража је саграђена 1995. године, а бунар је ископан седамдесетих година. Тужени ББ је по занимању зидар и радио је на изградњи објеката, што су потврдили и саслушани сведоци ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ. Током трајања брака тужени ББ је радио у Грађевинском предузећу “...” од 23.8. до 6.9.1970. године, а у ГП “...” је радио од 15.9.1977. године до 16.9.1981.године и од 29.12.1986.године до 7.6.1988.године. Известан временски период провео је и на раду у Швајцарској, а зарађени новац уложио је у стицање непокретне имовине. Сада пок. ГГ није унела посебну имовину у домаћинство, али је '90-их. година остваривала примања тако што је продавала робу на пијаци. Такође, за све време трајања брачне заједнице обављала је кућне послове, одржавала хигијену у кући, старала се о деци и спремала храну за мајсторе који су радили на изградњи објеката. Према извештају Пореске управе – Филијала Смедеревска Паланка од 27.8.2014.године, вредност кат.парцеле ... износи 347,49 динара по квадратном метру, а према налазу и мишљењу судског вештака Звонимира Недељковића утврђено је да грађевинска вредност на тржишту нове стамбене зграде износи 56.490 евра, старе стамбене зграде 3.204 евра, старе штале 590 евра и бунара 3.000 евра.

Полазећи од наведеног, првостепени суд је применом одредби чланова 171 и 180 Породичног закона, оценио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, односно да је сада пок.ГГ допринела стицању заједничке имовине са туженим ББ са уделом од 1/3 идеалних делова. Приликом одлучивања, првостепени суд је узео у обзир да је тужени ББ у брак унео своју посебну имовину, односно Зћа обрадиве површине и објекте саграђене пре брака, а поред тога је као зидар, по занимању, радио на изградњи објекта и све послове на имању, као и радове на обрађивању парцеле. За време трајања брака тужени је био у радном односу, док сада пок.ГГ није била запослена, али је за све време трајања брака обављала кућне послове, одржавала хигијену у кући, старала се о деци и спремала храну за мајсторе који су радили на изградњи објеката. Допринос сада пок.ГГ огледа се и о старању о крупној стоци, обрађивању баште и обављању свих кућних послова. Првостепени суд је ценио и наводе туженог ББ да постоји допринос његове родитељске породице у стицању старе зграде и старе штале, али је закључио да до тога није дошло, јер је Уговор о раскиду заједнице закључен и оверен 1962.године, пре него што је тужени ступио у брак са сада пок.ГГ. Такође, тужени није истицао да је су он и пок. ГГ живели у заједници са његовом породицом.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд поступио када је утврдио да је сада пок.ГГ допринела стицању заједничке имовине у браку са туженим ББ, са уделом од 1/3 идеалних делова.

Наиме, одредбом члана 180 став 2 Породичног закона, прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, док је ставом трећим истог члана прописано да већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећања вредности заједничке имовине. Већи удео једног супружника у стицању појединог права из заједничке имовине може се утврдити само ако је то право економски самостално у односу на остала права из заједничке имовине, а супружник је у стицању тог права учествовао приходима од своје посебне имовине.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, првостепени суд је правилно пошао од претпоставке из става 2 члана 180 Породичног закона да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, али је на основу изведених доказа и утврђеног чињеничног стања правилно оценио да је удео сада пок.ГГ у стицању заједничке имовине мањи од удела туженог ББ.

Наиме, тужени ББ је у брак са сада пок.ГГ, унео посебну имовину, 1/2 идеалног дела кат.парцеле ... КО ..., на ком земљишту су предметни објекти и грађени, чиме је поставио основ даљем стицању заједничке својине. Такође, за време трајања брака био је у радном односу и остваривао зараду коју је, као и приходе остварене привременим радом у иностранству, улагао у стицање заједничке имовине, а као зидар по професији учествовао је и лично у изградњи објеката. Са друге стране, сада пок.ГГ је била незапослена, а стицању заједничке имовине је доприносила старајући се о домаћинству и деци, о крупној стоци, обрађујући башту и обављајући кућне послове, те спремајући храну за мајсторе који су радили на изградњи објеката и на друге начине помагајући у породици, али је њен удео у стицању брачне тековине свакако био мањи од удела туженог ББ.

Стога су неосновани жалбени наводи тужиоца да суд није правилно применио одредбе чл. 171. и 180 став 2 Породичног закона, приликом одлучивања. Наиме, величина својинског удела у заједнички стеченој имовини, поред вредности уложеног рада, зависи и од прихода од посебне имовине чланова домаћинства, а у конкретном случају тужени је у брак унео своју посебну имовину, која представља материјалну базу, како правилно закључује и првостепени суд. Такође, тужени ББ је током брака доприносио стицању имовине и личним радом (зидањем) и зарадом коју је остваривао. У таквој ситуацији, иако труд и залагање пок. ГГ у вођењу домаћинства, бризи о деци и помоћ приликом изградње, имају одговарајућу вредност и несумњиво су допринели стицању имовине, њен допринос у стицању не може бити једнак, јер је успешно оспорена претпоставка о једнаким уделима у стицању и одржавању заједничке имовине и то у корист туженог ББ.

Неосновани су жалбени наводи тужиоца којима се указује да је првостепени суд пропустио да одлучи о тужбеном захтеву у целости, с обзиром на то да објекти које тужилац наводи у жалби - нова штала и обор, нису обухваћени прецизираним тужбеним захтевом од 25.8.2022.године, па о њима суд и није могао одлучивати.

Са изложеног, Апелациони суд је донео одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на исход жалбеног поступка, Апелациони суд је одбио као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је на основу одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић